

KALENDARZ 1943

STYCZEŃ

1	P	Nowy Rok	17	N	Antoniego op. w.
2	S	Makarego op.	18	P	Katedry św. Piotra
3	N	Najśw. Imienia Jezus	19	W	Mariusza i Marty
4	P	Tytusa, Izabeli	20	Ś	Fabiana i Sebastiana
5	W	Telesfora pap. m.	21	C	Agnieszki p. m.
6	Ś	Trzech Króli	22	P	Wincentego m.
7	C	Lucjana op. w.	23	S	Zaślubiny N. M. P.
8	P	Seweryna op. w.	24	N	Tymoteusza bp.
9	S	Juliana m.	25	P	Nawrócenia św. Pawła
10	N	Św. Rodz., Agatona pap.	26	W	Polikarpa bp. m.
11	P	Honoraty	27	Ś	Jana Złotoustego
12	W	Arkadiusza m.	28	C	Piotra z Nolaski
13	Ś	Leoncjusza bp. w. ☽	29	P	Franciszka Salez. ☾
14	C	Hilarego bp.	30	S	Martyny p. m.
15	P	Pawła I pustelnika	31	N	Jana Bosco
16	S	Marcelego pap.			

Zimą główną część naszej pracy poświęcić winniśmy gospodarce domowej, hodowlanej i podwórzowej. Najważniejszym nakazem jest czystość, która przede wszystkim musi być przestrzegana w oborze, przy dojeniu i przy przetwarzaniu mleka. Jeżeli zwierzęta mają zachować zdrowie i dobrą wydajność mleczną, trzeba je regularnie czyścić, starać się o nie, wyprowadzać na świeże powietrze, obory zaś starannie wietrzyć. Racje paszy ustalić ściśle podług mleczności, krowy wycielone dokarmiać, przy czym korzystać z rad inspektora hodowli zwierząt.

Dbać o prośność macior.

Słomę na podściółkę do stajni i obory ciąć krótko, aby gnojówka dobrze w nią wsiąkała; w ten sposób zdobędziemy bardziej wartościowy nawóz. Obornik starannie gromadzić w stosie lub na gnojowni i trzymać pod przykryciem. Nie zapominać też o przygotowaniu nawozu kompostowego dla użytków zielonych. Rozwiezienie nawozu uskutecznimy wiosną, gdy zniknie śnieg.

Przejrzeć kopce z okopowymi i znów dobrze przykryć. Zajrzeć do zapasów w piwnicy i w innych magazynach. Owoce i warzywa często przebierać, nadpsute zużywać, zepsute wyrzucać na kompost. Szuflować ziarno, aby się nie zagrzało.

Dachy i wszelkie otwory w budynkach uszczelniać. Usuwać szkody w budynkach i doprowadzić do należytego stanu przyrządy i maszyny.

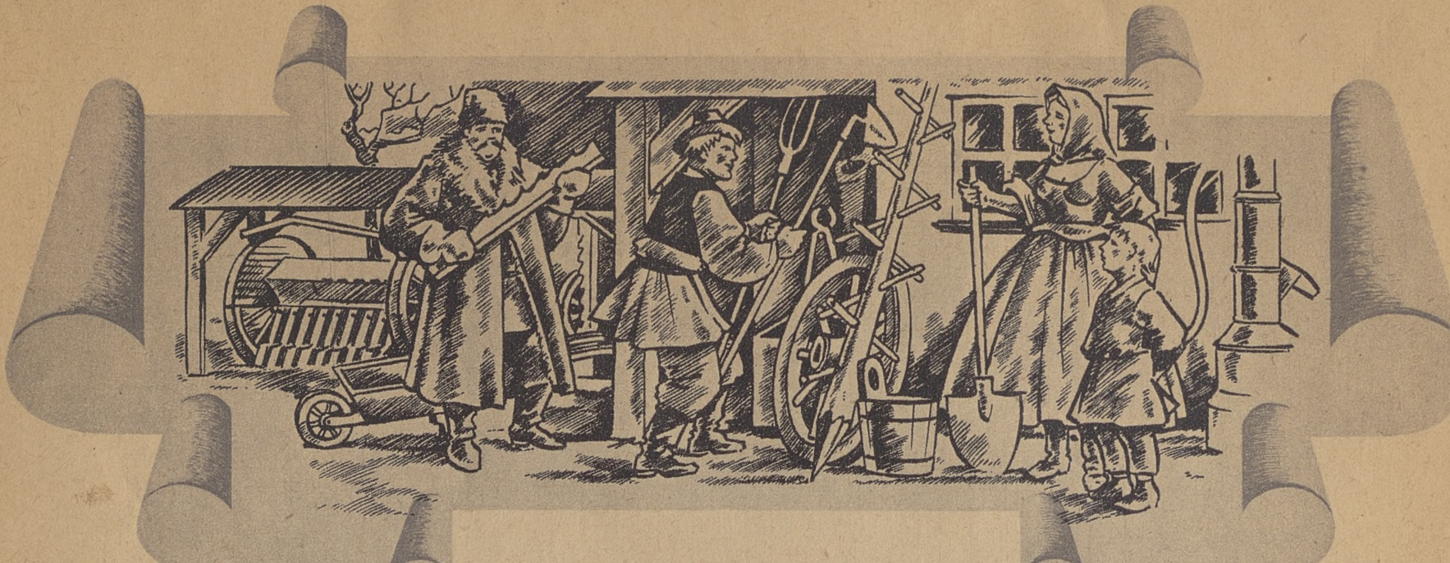
Stare, suche drzewa owocowe usuwać. Czyścić drzewa, skrobać pnie, zdejmować zeszłoroczne liście, oprzędy gąsienic oraz jajka gąsienicy włochatej starannie zebrać i spalić. Gdy nie jest poniżej —3° przycinać krzaki, rozrzedzać zarośla, obcinać z koron nieużyteczne gałązki, uschnięte, krzyżujące się i wilki. Młode drzewa chronić przed zającami.

Obstalować środki ochronne dla drzew i roślin.

W cieplarni wysiać sałatę, wczesną kapustę, kalarepę i kalafiory.

Korzystając z zamarzniętych dróg załatwić różne roboty przewozowe: zwozić budulec, lód do lodowni itd. Pamiętać przy tym, że krowy i woły są najtańszą siłą pociągową.

Wziąć udział w kursach mleczarskich i innych kursach dokształcających. Czytać pisma fachowe.

LUTY

1	P	Ignacego		17	Ś	Juliana k. w.	
2	W	Oczyszczenia N. M. P.		18	C	Symeona	
3	Ś	Błażeja bp. m.		19	P	Konrada	
4	C	Andrzeja bp. m.		20	S	Leona bp. w.	
5	P	Agaty p. m.		21	N	Starozapustna	
6	S	Tytusa bp. m.		22	P	Kat. św. Piotra w Ant.	
7	N	Romualda		23	W	Piotra, Damiana	
8	P	Jana z Matty		24	Ś	Macieja	
9	W	Apolonii p. m.		25	C	Cezarego	
10	Ś	Scholastyki p. m.		26	P	Wiktora w.	
11	C	Zjaw. NMP. w Lourdes		27	S	Gabriela	
12	P	7 założ. Serwitów		28	N	Mięsopustna	
13	S	Grzegorza II pap.					
14	N	Walentego m.					
15	P	Faustyna					
16	W	Julianny p. m.					

Wykończamy porządkowanie gospodarstwa i przeprowadzanie koniecznych reparacyj. Dbajmy wszędzie o skrupulatny porządek i czystość. Jeszcze raz przejrzeć wszystkie narzędzia i maszyny, potrzebne do robót wiosennych i doprowadzić je do stanu używalności. Włóki sporządzić można własnymi środkami. Przejrzeć uprząż.

Kury trzymać w ciepłym kurniku, aby więcej składały jaj. W Inspektoracie Hodowli Zwierząt (Tierzuchtamt) należy teraz zamówić pisklęta jednodniowe. Buhaje i knury zgłosić w Głównej Komisji Licencyjnej (Hauptkörung).

Przejrzeć zapasy warzyw i owoców i od razu posegregować.

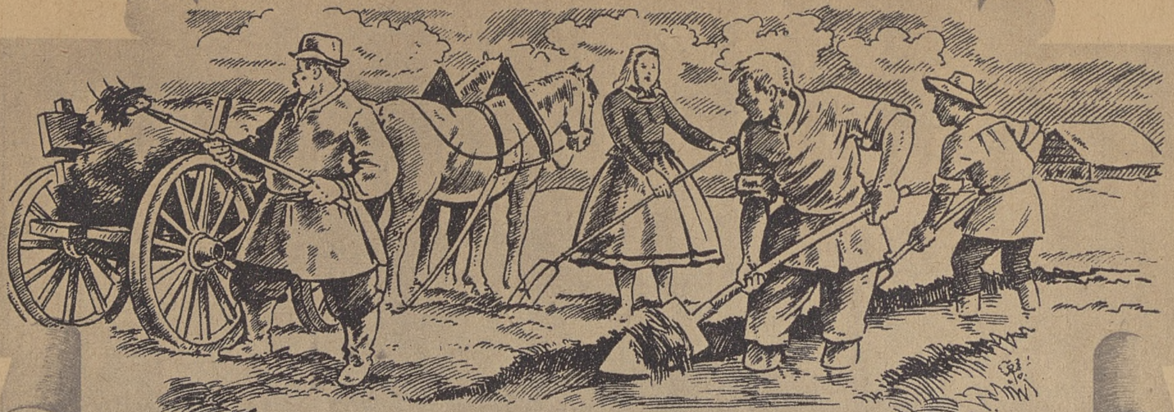
W dni wolne od mrozu zająć się drzewami owocowymi. Uschłe i krzyżujące się gałązki obcinać pod kątem prostym, powierzchnie cięć smarować woskiem drzewnym lub maścią ogrodniczą. Przy odpowiedniej pogodzie można nadal spryskiwać drzewka. Kończyć czyszczenie drzew.

W warzywniku zakładać ciepłe inspekty. Poczynić przygotowania do uprawy wczesnych jarzyn.

Jeszcze raz ustalić plan uprawy i nawożenia. 25 do 30% roli ornej przeznaczyć na okopowe. Przy uprawie roślin pastewnych pamiętać, aby bydło przez cały rok miało wystarczającą ilość paszy.

Już pora, by pomyśleć o sprowadzeniu nasion siewnych. Sprowadzać nasiona z pewnych źródeł. Ziarno siewne oczyścić najstaranniej. Pośladu nie wysiewać, broń Boże, na łąki, lecz wyrzucić na kompost. Nie zapomnieć o próbie kiełkowania. Układa się 100 ziarnek na talerzu wypełnionym mokrym piaskiem, watą, papierem gazetowym lub suszkowym. Po 10 dniach możemy już ustalić procentową zdolność kiełkowania.

Przygotowując ziemniaki do sadzenia zwrócić uwagę na dobór odmian rakoodpornych.

MARZEC

1	P	Albina	17	Ś	Bł. Jana Sarkan.
2	W	Pawła i tow.	18	C	Cyryla Jerozol.
3	Ś	Kunegundy	19	P	Józefa obl. N. M. P.
4	C	Kazimierza króla	20	S	Teodozji i Eufemii
5	P	Hadriana m.	21	N	Sucha ○
6	S	Felicyty ●	22	P	Pawła biskupa
7	N	Zapustna	23	W	Feliksa m.
8	P	Jana Bożego	24	Ś	Gabriela arch.
9	W	Franciszki wdowy	25	C	Zwiastowania N. M. P.
10	Ś	Popielec, 40 męczenn.	26	P	Teodora bp. m.
11	C	Konstantyna W.	27	S	Jana Damasceńskiego
12	P	Grzegorza W.	28	N	Głucha
13	S	Krystyny p. m. ☽	29	P	Eustachego ☾
14	N	Wstępna	30	W	Kwiryna m.
15	P	Longina	31	Ś	Balbiny p. m.
16	W	Juliana z Cyl.			

Nawozy i ziarno siewne winny być już przygotowane w dostatecznej ilości. Ziemniaki do sadzenia muszą już być wybrane, a pod koniec marca przy korzystnej pogodzie można przystąpić do sadzenia wczesnych gatunków. Przygotować należycie sadzeniaki skiełkowane.

Wszystkie pola pod uprawę bronować włóką. Orać przy suchej pogodzie i niezbyt głęboko tam tylko, gdzie nie zdążono jesienią, gdzie ziemia jest zbita za bardzo od śniegu i wody, i gdzie dajemy jeszcze obornik (np. pod buraki cukrowe, ziemniaki). Przez zaorane pola przejechać włóką, broną sprężynową lub zwykłą, aby utrzymać wilgotność gleby i unikać tworzenia się brył. Siać w ziemię kruchą i spulchnioną. Siew rzędowy jest lepszy od rzutowego. Wczesny wysiew daje większe plony. Ziarna siewne należy zaprawić (zabajcować). Wysiew rozpocząć od grochu i fasoli, potem idzie owies i inne zbożowe, mieszanki na paszę, peluszka itd. Pod koniec miesiąca zaczynać wysiew pastewnych, jak koniczyna, seradela.

Przejrzeć urządzenia odwadniające i usunąć szkody, które zaszły w ciągu zimy. Przy suchej pogodzie przejechać łąki i pastwiska włóką albo broną. Napotkane kamienie zebrać i usunąć. Kretowiska rozrzucić przy pomocy łopaty. Pod użytki zielone stosuje się walce dopiero wtedy, gdy rola już należycie obeschła.

W sadzie doprowadzić porządki do końca. Wszystkie drzewa owocowe spryskać dokładnie roztworem karboliny sadowniczej (5—6 l karboliny na 100 l wody). Przy niemroźnej pogodzie i suchej ziemi sadzić drzewka i krzewy owocowe. Nie wolno dawać świeżej mierzwy do dołu pod drzewka.

Już pora na pierwszy wysiew w polu szpinaku, strączkowotykowych, marchwi, pietruszki, rzodkwi, wczesnej i półwczesnej sałaty głowiastej.

W Izbie Rolniczej zamówić jajeczka jedwabników.

W tym miesiącu odbywa się główne licencjonowanie kozłów, merynosów i baranów rasy mięsnej. Jaja do wylęgu nabywać tylko w gospodarstwach znanych z wysokiej nośności kur. Udać się po poradę do instruktorek hodowli ptastwa.

KWIECIEŃ

1	C	Hugona bp.	17	S	Aniceta pap. m.
2	P	Franciszka a Paulo	18	N	Palmowa
3	S	Ryszarda	19	P	Jerzego
4	N	Środopostna ●	20	W	Teodora ○
5	P	Wincentego	21	Ś	Anzelma bp.
6	W	Celestyna	22	C	Wielki Czwartek
7	Ś	Epifaniusza	23	P	Wielki Piątek
8	C	Dionizego bp.	24	S	Wielka Sobota
9	P	Marii Kleofasowej	25	N	Wielkanoc
10	S	Ezechiela pr.	26	P	Wielkan. Poniedziałek
11	N	Czarna	27	W	Piotra Kanizego ☾
12	P	Juliusza p. ☽	28	Ś	Pawła od Krzyża
13	W	Hermenegildy	29	C	Piotra z Werony
14	Ś	Justyna	30	P	Katarzyny p.
15	C	Bazylisy			
16	P	Benedykta L.			

Wiosenna uprawa roli trwa dalej. Kończymy wysiew zbóż i roślin pastewnych. Pole pod paszę zieloną zasiewać kilku partiami i w różnych okresach czasu, aby mieć przez czas dłuższy paszę świeżą, bogatą w wartości odżywcze. Sadzić średniowczesne ziemniaki. Pod koniec miesiąca rozpocząć uprawę buraków cukrowych i pastewnych. Nasiona wysiewać płasko rzędami lub rzutowo. Gdy tylko rola dostatecznie podeschnie, zabronować lucernę i pszenicę ozimą. Pszenicę często walcować. Pod koniec kwietnia następuje wysiew słodkiego łubinu, którego uprawę zaleca się też na lżejszej roli. Wysiewy jare obrabia się broną-zgrzebłem albo bronami lekkimi. Trzeba też pamiętać o produkowaniu nasion roślin pastewnych w własnym gospodarstwie i na ten cel przeznaczyć pewną część pól.

Na zagonach wysiewać brukiew (karpiele) i kapustę pastewną, które winny być uprawiane w każdym gospodarstwie. Pod koniec miesiąca należy sadzić resztę ziemniaków, a mianowicie rzędami co 40 cm przy odległości rzędów 60 cm. Jeżeli to możliwe, sadzić tylko gatunki odporne na raka, a w każdym razie najlepsze wybrane ziemniaki.

Kończyć sadzenie i szczepienie drzewek. Kończyć przeszczepianie i nawożenie drzew starych. Ziemię pod drzewkami świeżo posadzonymi przykryć nawozem. Gdy się otwierają pąki, opryskiwać drzewka cieczą bordoską.

Sadzić sałatę, kalarepę, wczesną kapustę. Pikować lub sadzić do doniczek pomidory, selery i kapustę. Późne gatunki kapusty wysiewać na roli. Często wietrzyć inspekty. Siać na zagonach marchew, pietruszkę, szpinak, rzodkiew, cebulę itd. Na pokrycie własnego zapotrzebowania, jak również na sprzedaż, uprawiać zioła lecznicze. W każdym ogrodzie przydomowym powinien się znajdować zakątek dla ziół.

W tym miesiącu odbywa się przyjęcie do ksiąg rodowodowych kóz, oraz przedwstępne licencjonowanie baranów, buhajów i knurów. Zostawić do chowu wszystkie owce oraz najlepsze barany. Bydło przyzwyczajać już do wypędzania na pastwisko. Okólniki i kwatery na pastwiskach powinny już być doprowadzone do porządku. Nie zaniedbywać uprawy użytków zielonych.

MAJ

1	S	Filipa i Jakuba	17	P	Paschalisa
2	N	N. Przewodnia	18	W	Wenantego w.
3	P	Znalezienia Św. Krzyża	19	Ś	Piotra
4	W	Floriana	20	C	Bernardyna ze S.
5	Ś	Piusa V pap.	21	P	Tymoteusza m.
6	C	Jana apostoła	22	S	Julii i Heleny
7	P	Zjaw. się Mich.	23	N	4 N. po Wielk.
8	S	Stanisława biskupa	24	P	Joanny wd.
9	N	2 N. po Wielk.	25	W	Grzegorza III
10	P	Izydora	26	Ś	Filipa Nereusza ☾
11	W	Mamerta b.	27	C	Magdaleny
12	Ś	Pankracego ☽	28	P	Augustyna bp. w.
13	C	Serwacego	29	S	Teodozji
14	P	Bonifacego	30	N	5 N. po Wielk.
15	S	Zofii Wdowy z 3 c.	31	P	Dni Krzyżowe
16	N	3 N. po Wielk.			

Uprawę okopowych doprowadzić do końca. W pierwszej połowie miesiąca wysiać kukurydzę na ziarno i na kiszonkę. Miejsca łyse na polach zajętych przez okopowe zasiać brukwią i kapustą pastewną. Walkę z chwastami nadal prowadzić energicznie ręcznie i wszelkimi służącymi do tego celu narzędziami i maszynami. Oset tępić. Po zbiorze międzyplonów jako drugi, względnie główny, plon sadzić rzepę, kapustę pastewną, ziemniaki. Okopowe, szczególnie buraki, należy starannie okopać. Z rozsadzaniem buraków nie czekać za długo. Buraki rozsadzać, gdy mają dwie pary liści, zostawiając najsilniejsze rośliny. Pleć len i konopie.

W sadzie walczyć z robactwem. Rozgniatać gąsienice, zdejmować oprzędy i palić. O wczesnych godzinach rannych strząsać chrabąszcze, zbierać, parzyć gorącą wodą i jako cenny pokarm białkowy dawać ptastwu.

W tym miesiącu odbywa się strzyżenie owiec oraz ich rejestracja. Powoli następuje przejście na żywienie pastewne zwierząt, jednak musimy jeszcze dokarmiać burakami i sieczką. Przy wypasaniu uważać, aby zwierzęta objadały równomiernie całą przeznaczoną na wypas powierzchnię. Gdy nie mamy na pastwisku kwater pastewnych, najlepiej uwiązywać bydło na palikach. Również maciory wyprosione i młodzież chlewna wypędzane na pastwisko, są zdrowe i dobrze się chowają.

Odnowić rowy odwadniające.

Wszystkie odpadki gospodarcze składać na stosie kompostowym, a więc śmieci z domu, podwórza i ulicy, chwasty, zgniłą słomę, odchody itd. Kupę kompostową urządzić w miejscu cienistym, szerokość stosu winna mieć 1½ do 2 metrów. Trzymać stos w stanie wilgotnym przy pomocy gnojówki lub wody. Założony na przedwiośniu stos kompostowy przerobić i dalej składać na niego.

Po robotach wiosennych znów uporządkować gospodarstwo, doprowadzić do należytego stanu narzędzia i maszyny.

Kurniki wyczyścić gruntownie. Stajnie i obory wydezynfekować, obielić, przeprowadzić naprawy itd. Przygotować się do sianokosów. Rusztowania do suszenia (kozły, daszki, ostrwie itp.) obejrzeć, wyreparować i mieć w pogotowiu.

Wyszukać i naprawić gniazdka ptaków, chronić ptaki w czasie wylęgu, gdyż są to nasi najlepsi pomocnicy w walce z szkodnikami. Natomiast z gniazd wronich wybierać jajka, a młode niszczyć.

CZERWIEC

1	W	Dni Krzyżowe	17	C	Inocentego
2	Ś	Dni Krzyżowe 🌕	18	P	Efrema w. 🌑
3	C	Wniebowstąpienie	19	S	Julianny F.
4	P	Franciszka	20	N	1 po Zielonych Św.
5	S	Bonifacego bp.	21	P	Alojzego Gonzagi
6	N	Po Wniebwst. Pańsk.	22	W	Paulina bp. w.
7	P	Roberta	23	Ś	Zenona m.
8	W	Medarda bp. w.	24	C	Boże Ciało ☾
9	Ś	Pryma i Felicjana	25	P	Wilhelma op. w.
10	C	Błog. Bogumiła	26	S	Jana i Pawła m.
11	P	Barnaby ☽	27	N	2 po Zielonych Św.
12	S	Jana z Fac. w.	28	P	Ireneusza
13	N	Zesłanie Ducha Św.	29	W	Piotra i Pawła
14	P	Poniedziałek Świąt.	30	Ś	Emilii
15	W	Jolanty, Wita m.			
16	Ś	Jana Franc.			

Czerwiec jest miesiącem sianokosów. Kosimy łąki, gdy koniczyna, lucerna i trawy kwitną. Wtedy ich wartość pokarmowa jest największa. Suszyć tylko na rusztowaniach (kozłach, rogalach, trójnogach itd.).

Okopywać lucernę, aby nie zarosła trawą. Uprawiać użytki zielone; gdy zachodzi potrzeba, przejechać je jeszcze walcem. Po zbiorze nawieźć użytki zielone kompostem. Kończyć rozsadzanie warzyw. Brukiew i kapustę pastewną dalej rozsadzać zależnie od zapotrzebowania. Buraki i ziemniaki okopać.

Przy miedzach polnych, przy drogach, rowach i nieużytkach skosić chwasty. Kwiatostany ostu obcinać i palić.

Przygotować się do zbioru roślin oleistych. Czynić powoli przygotowania do żniw. Opatrzyć żniwiarki, wozy do zwózki, drabiny, kosy, grabie, widły. Naciąć gałęzi na podściółkę w stodole i stercie. Śpichlerze i stodoły doprowadzić do porządku.

Na pastwiskach miejsca wybujałe kosić. Po każdym spaszeniu przejechać pastwisko włóką lub broną. Dla ochrony przed wysuszeniem dobrze jest przykryć łąki obornikiem lub kompostem.

Nasiona do wsiewek międzyplonowych mieć w pogotowiu i często przegarniać łopatą.

Stajnie i chlewy bielić i dezynfekować. Inwentarz żywy czysto utrzymywać. Upały sprzyjają chorobom zakaźnym, a skrupulatna czystość najlepiej im zapobiega. Mieć w pogotowiu środki i narzędzia do ratowania wzdętego bydła (mleko wapienne, rurę przełykową, trokar).

Budynki naprawiać, dachy wyreparować. Puste silosy (doły kiszonkowe) oczyścić i pomalować farbą ochronną. Miejsca na podwórzu, gdzie zajeżdżają wozy, przed stodołą i silosami, o ile możności wybrukować. Podwórze i wszystkie zakątki gospodarskie utrzymywać w czystości, a szczególnie usuwać chwasty.

Tryki zgłaszać do Komisji Licencyjnej. Poidła na łąkach i pastwiskach częściej oglądać, czuwać, aby bydło miało wody pod dostatkiem.

Drzewa owocowe podlewać przy deszczowej pogodzie gnojówką. Po okwitnięciu spryskać drzewa owocowe 2% roztworem siarczku wapniowego z dodatkiem arszeniku. Drugie spryskanie tym samym roztworem nastąpi, gdy owoce będą już wielkości orzecha laskowego. Drzewa obładowane owocami obficie podlewać. Ranki drzew owocowych smarować woskiem lub maścią ogrodniczą. U drzew świeżo posadzonych oberwać zawiązki. Na młodych drzewkach za silnie owocujących przerywać.

Szparagi wycinać tylko do 30 czerwca. Zagony, z których zebrano plony, natychmiast ponownie uprawić.

LIPIEC

1	C	Najśw. Krwi P. J.	17	S	Aleksego
2	P	Nawiedz. N. M. P.	18	N	5 po Zielonych Św.
3	S	Leona II pap.	19	P	Wincentego
4	N	3 po Zielonych Św.	20	W	Bł. Czesława w.
5	P	Antoniego Zac.	21	Ś	Praksedy
6	W	Izajasza pror.	22	C	Marii Magdaleny
7	Ś	Cyryla i Metod.	23	P	Apolinarego bp.
8	C	Elżbiety król. wd.	24	S	Bł. Kunegundy
9	P	Weroniki z G.	25	N	6 po Zielonych Św.
10	S	7 Braci mm.	26	P	Anny m. N. M. P.
11	N	4 po Zielonych Św.	27	W	Pantaleona
12	P	Jana Gwalberta	28	Ś	Wiktora pap. m.
13	W	Anakleta pap.	29	C	Marty P.
14	Ś	Bonawentury	30	P	Abdona i Sen.
15	C	Rozesł. ap., Henryka ces.	31	S	Ignacego Loyoli
16	P	N. M. P. z G. Karmel			

Wszystkie przygotowania do żniw powinny już być ukończone, żniwiarka gotowa do pracy.

Na ścierniskach po wczesnych zbiorach ozimych siać jak najprędzej poplony, jak seradelę, kapustę pastewną, mieszanki na paszę, strączkowe i łubin na nawóz zielony. Każdy dzień jest drogocenny. Okopowe czyścić od chwastów, które zwalczać również przy drogach i miedzach. Szczególnie zapobiegać tworzeniu i wysiewaniu się nasion. Na wypadek ukazania się na polach chrząszczyka ziemniaczanego z Kolorado lub innych podejrzanych chrząszczy zawiadomić natychmiast agronoma wiejskiego.

Kopać wczesne ziemniaki i inne plony pól, segregować i zanosić do miejsc zbytu. Wiśnie, czereśnie, maliny i poziomki zbierać i sprzedawać.

Śmieci i odpadki gospodarcze składać na stos kompostowy i utrzymywać go w stanie wilgotnym przez podlewanie gnojówką, pomyjami i z ustępu.

Nasiona roślin pastewnych wytwarzać we własnym gospodarstwie i siać tyle, aby bydło przez cały rok było dostatecznie zaopatrzone w paszę. Wydajność i tłustość mleka będzie w ten sposób znacznie podwyższona.

Uprawę użytków zielonych prowadzić dalej po zbiorach i po wypaszeniu. Starannie przeprowadzić zbiory rzepaku i rzepiku, aby jak najmniej ponieść strat. Zwożenie wykonać we wczesnych godzinach porannych albo przy pogodzie pochmurnej, w każdym razie nie robić tego w czasie gorącej pory dnia.

Z rowów usuwać chwasty. Trawę przy miedzach, drogach i na pochyłościach wyzyskać na paszę. Przeorać pole pod uprawę ozimego rzepaku i natychmiast zabronować. Szczególną uwagę poświęcić należy nawozom zielonym, przede wszystkim uprawie roślin strączkowych, które wzbogacają glebę w azot. Przerywanie lnu również zaczyna się w tym miesiącu.

Drzewa owocowe spryskiwać co 3 tygodnie 0,3% roztworem miedziowo-wapiennym. Drzewkom obładowanym owocami dać podpórki. Ziemię około drzewek wzruszyć. Rumbarbar zbierać tylko do 31 lipca.

Po zbiorze wczesnych ziemniaków roli nie kopać ani orać, lecz tylko płytko wzruszyć broną sprężynową i natychmiast znów obsadzić lub obsiać.

Ogiery zgłaszać do Głównej Komisji Licencyjnej, tak samo kozły. Do zwalczania źdźbielników, przylżeńców (trypsów), mszyc liściowych i chorób podsuszkowych skutecznie przyczyni się płytka podorywka wykonana szybko.

SIERPIEŃ

1	N	7 po Zielonych Św. 🌕	17	W	Jacka w.
2	P	M. B. Anielskiej	18	Ś	Heleny cesarz. wdowy
3	W	Znal. Ciała św. Szczep.	19	C	Jana z Ed. w.
4	Ś	Dominika	20	P	Bernarda z Clair.
5	C	M. B. Śnieżnej	21	S	Joanny Fr.
6	P	Przem. Pańskie	22	N	10 po Zielonych Św. ☾
7	S	Kajetana z T.	23	P	Filipa
8	N	8 po Zielonych Św.	24	W	Bartłomieja ap.
9	P	Jana Vianney ☽	25	Ś	Ludwika króla
10	W	Wawrzyńca	26	C	M. B. Częstochowskiej
11	Ś	Tyburcjusza	27	P	Józefa Kalasantego
12	C	Klary p.	28	S	Augustyna
13	P	Jana Berchm.	29	N	11 po Zielonych Św.
14	S	Euzebiusza	30	P	Róży z Limy 🌕
15	N	9 po Zielonych Św. 🌑	31	W	Rajmunda Non.
16	P	Joachima			

Przy sprzęcie zbóż należy postępować z wielką dbałością, aby straty przy koszeniu, ustawianiu stert, zwożeniu oraz młócce były jak najmniejsze. Mokrego zboża nie wolno zwozić, ani składać. Sterty zbóż układać starannie i grubo zakryć słomą. Kopy tak ustawić, aby między nimi można było natychmiast rozpocząć podorywkę albo drapaczowanie. Szybkość w przeprowadzeniu podorywki, a następnie bronowania, ma największe znaczenie.

Nasienie rzepakowe gromadzić w miejscach przewiewnych, cieńko rozsypywać i często przegarniać łopatą. Wysiew rzepaku wykonać w środku miesiąca, rzędami w odległości 30—35 cm; potrzebna do wysiewu ilość wynosi przy siewie rzędowym około 10 kg na ha. Przygotowanie i nawiezienie roli pod rzepak jest takie samo jak przy pszenicy ozimej.

Począwszy od połowy sierpnia siejemy mieszankę wiosenną. Mieszanka na paszę, wyka z świętojańskim żytem, dostarczy nam na wiosnę pierwszej paszy zielonej, dlatego powinna być uprawiana w każdym gospodarstwie. Ilość: 60 kg wyki, 120 kg żyta na każdy ha.

Orka siewna pod oziminy musi być zrobiona na 3 tygodnie przed wysiewem, aby zorana rola mogła się uleżeć. Należy na czas postarać się o doborowe ziarno siewne, własne ziarno starannie oczyścić. W porę zaopatrzyć się w odpowiednie środki, aby wszystko ziarno siewne mogło zostać zabajcowane.

Stale walczyć z chwastami. Główki ostów razem z nasionami palić.

Nie zwlekać też z drugimi sianokosami i zbiórką koniczyn. Suszyć tylko na rusztowaniach i zwozić przed porą deszczową.

Przeznaczony do wysiewu łubin żąć sierpem lub żniwiarką. Kopy ustawiać podstawami snopków do góry, aby osiągnąć prędkie wysuszenie i aby strąki nie pękały.

Starać się już o ziemniaki do sadzenia. Żniwiarki po użyciu wyczyścić i doprowadzić do porządku. Przy orkach jesiennych korzystać, o ile to potrzebne, z nowych lemieszy.

Sadzić truskawki. Stare pędy malin po zbiorze obciąć tuż przy ziemi i spalić; zbyteczne nowe pędy usuwać, zostawiając kilka (do pięciu) zdrowych silnych pędów. Aż do połowy miesiąca spryskiwać późno owocujące drzewka. Wiśniom i orzechom włoskim przycinać pędy boczne. Miejsca cięć zasmarować.

Puste zagony zasiać szpinakiem, sałatą lub zasadzić zimowe sałaty (jak endywia) i kalarepę.

Choroby zakaźne ziemniaków zwalczać przez wyrywanie i spalanie chorych krzów. Sprawdzić, czy na polach ziemniaczanych nie ma chrząszczyka ziemniaczanego z Kolorado.

Ptactwo domowe wypędzać na ściernisko. Jagnięta wypędzać na pastwisko dopiero, gdy rosa obeschnie. Kurniki gruntownie wyczyścić.

Oprzędy jedwabników zamarzać przy pomocy gorącej pary i wysyłać do miejsc zbytu.

Przygotować się do spisów licencyjnych.

WRZESIEŃ

1	Ś	Bł. Bronisławy	17	P	Franciszka Ser.
2	C	Stefana króla	18	S	Józefa z Kup.
3	P	Szymona Słup.	19	N	Januarego
4	S	Rozalii z Pal.	20	P	Agapita pap.
5	N	Wawrzyńca	21	W	Mateusza ☾
6	P	Reginy p.	22	S	Tomasza
7	W	Melchiora Gr. ☽	23	C	Tekli
8	Ś	Narodzenie N. M. P.	24	P	N. M. P. od w. n.
9	C	Piotra Klawera	25	S	Bł. Władysława
10	P	Mikołaja z Tol.	26	N	Cypriana i Justyna
11	S	Prota i Jacka	27	P	Kosmy i Damiana
12	N	Imienia N. M. P.	28	W	Wacława kr. w.
13	P	Filipa	29	Ś	Michała archanioła ●
14	W	Podw. Krzyża Św. ○	30	C	Hieronima w.
15	Ś	Nikodema			
16	C	Cypriana			

Przez planowanie gospodarcze rolnik może się już zorientować, jakie zapasy po oddaniu kontyngentów pozostaną mu na wysiew, na paszę i na własne zapotrzebowanie. W okresie żniw należało skrupulatnie wyzyskać pogodę, następnie młóckę prędko przeprowadzić i nakazany kontyngent oddać.

Kończyć śpiesznie jesienne orki, bo rola musi się uleżeć, aby szkody zimowania przyjęły jak najmniejsze rozmiary. Pszenica ozima wymaga dobrych przedplonów. Średnie roczne dane wykazują, że oziminy stanowią najpewniejsze zbiory. Nasiona do wysiewu należy czyścić i zaprawiać. W porę przeprowadzić próbę kiełkowania.

Do rozpoczynających się zbiorów okopowych poczynić odpowiednie przygotowania i wybrać miejsca na kopce. Rozpocząć kopanie średniowczesnych ziemniaków. Na polu poprowadzić rowki odwadniające. Rzepę starannie okopać. Aż do połowy miesiąca wysiać mieszankę wyki i żyta, jest to najpewniejszy międzyplon zimowy. Dla otrzymania nasion wyki do wysiewu brać do siewu następujący stosunek: około 16—20 kg wyki i 60—80 kg żyta na ha.

Obornik układać starannie w stosy lub na gnojowni. Stos kompostowy, na który składać należy wszystkie odpadki gospodarcze, założyć w cienistym miejscu.

Oczyścić żniwiarki, części błyszczące nasmarować tłuszczem, uporządkować i pochować.

W ogrodzie uporządkować i przekopać grządki, z których zebrano już plony. Głąby kapusty, zeschnięte łodygi pomidorów i ogórków spalić.

W sadzie chronić przed przymrozkami wrażliwe owoce przez okrywanie lub też zebrać na czas. Przy zbiorze owoców wyczekać na właściwy termin dojrzewania. Codziennie zbierać spadłe owoce i zużytkować je na przetwory lub sprzedawać.

Szkodniki, jak np. jajka i gąsienice bielinka kapustnika, zbierać ręką i niszczyć. Rozkładać truciznę do zwalczania myszy i szczurów.

W celu podniesienia hodowli bydła używać do krycia tylko licencjonowanych rozpłodników. We wszystkich gospodarstwach wiejskich należy również zaprowadzić hodowlę drobnych zwierząt.

Aż do późnej jesieni wyzyskiwać starannie wszelkie okazje zbioru paszy i jak długo się da wyprowadzać bydło na pastwisko, podkarmiając je przed tym. Spasać ostrożnie liście kapusty. Zacząć zadawać buraki i przyzwyczajać stopniowo do pasz zielonych. Zaraz po ukończeniu zbiorów ułożyć plan karmienia bydła w czasie zimy. Rozdział karmy ustalić według mleczności i jakości bydła. Sprawne, dające po raz pierwszy mleko, cielęta karmić dobrze i obficie. Tucznym świniom dawać ziemniaki pastewne.

PAŹDZIERNIK

1	P	Bł. Jana z Dukli		17	N	Małgorzaty	
2	S	Aniołów Stróżów		18	P	Łukasza Ewang.	
3	N	Teresy od Dz. Jezus		19	W	Piotra z Alk.	
4	P	Franciszka z As.		20	Ś	Jana Kantego, Ireny	
5	W	Placyda i Tow.		21	C	Urszuli ☾	
6	Ś	Brunona w. ☽		22	P	Korduli p. m.	
7	C	Justyna		23	S	Seweryna w.	
8	P	Brygidy wdowy		24	N	Rafała, Feliksa	
9	S	Dionizego b.		25	P	Kryspina m.	
10	N	Franciszka B.		26	W	Ewarysta pap.	
11	P	Macierz. N. M. P.		27	Ś	Sabiny	
12	W	Maksymiliana		28	C	Szymona, Tadeusza	
13	Ś	Edwarda kr. w. ○		29	P	Narcyza bp. ●	
14	C	Kaliksta I p.		30	S	Alfonsa R.	
15	P	Teresy Wielkiej, Jadwigi		31	N	Chrystusa Króla	
16	S	Florentyny					

Zbiory okopowych zakończyć na czas, aby ochronić je od przymrozków. Zakładać doły z kiszonkami. Okopowe należycie zakopcować lub chować do wyczyszczonych i odkażonych piwnic. Okopowe przeznaczone na sadzenie, jak rzepę, kapustę pastewną itd., dołować szczególnie starannie. Łętów ziemniaczanych nie palić, lecz składać na stosach kompostowych. Kukurydzy nie zbierać przedwcześnie, lecz pozwolić jej dobrze dojrzeć.

Zakończyć zimową uprawę zbóż. Orki pod ozime prowadzić nadal wszelkimi będącymi do dyspozycji zaprzęgami. Na pola przeznaczone pod okopowe wywozić już i rozsypywać obornik, natychmiast go przyorać.

Wyczyścić rowy i przepusty. Zawartość rowów wyrzucić na kompost. Przejechać włóką łąki, by rozrzucić kretowiska i krowieńce. Przyorać zielone użytki i pozostawić w ostrej skibie. Dróżki polne przed mrozami uporządkować; winny być w środku podwyższone. Maszyny, wymagające reparacji, odstawić do mechanika.

Na strychach wkoło stosów ziarna układać paski z lepem dla zwalczania robactwa. Walczyć z myszami polnymi przez wykadzanie.

W pierwszej połowie miesiąca założyć ponownie opaski z lepem na drzewach owocowych, później je zdejmować i palić. Owoce zimowe zbierać jak najstaranniej, ostrożnie sortować i odwozić do miejsc zbytu, lub po wypoceniu magazynować w piwnicy. Magazynować można tylko zdrowe, piękne owoce. Podpórki z pod drzew usunąć i schować. Sadzić drzewka i krzewy owocowe. Młode drzewka zabezpieczyć gałązkami jałowca i słomą przed mrozami.

Pamiętać również o zbiorze warzyw. Zagonki niedawno zasiane i zaflancowane okopać jeszcze przed zimą. Zebrane jarzyny najlepiej magazynować w czystych, odkażonych piwnicach, można je jednak również kopcować. Ziemniaki zakażone rakiem wysortować i spalić.

Stajnie, obory i chlewy doprowadzić do porządku, wyczyścić, szpary w ścianach pozaprawiać i wybielić wapnem. Szyby w oknach powstawiać. Bydłu na noc i z rana dawać słomę, siano i okopowizny, źrebiąt przed końcem trzeciego roku życia nie wolno używać do robót. Podkowy dla źrebiąt mogą nam wyciąć wędrowni kowale. Dla macior dobrą karmą są buraki.

Drób przeznaczony na sprzedaż i rzeź starannie wybrakować. W gospodarstwie zostawić tylko rasowe kury jako nioski. Żywić je obficie.

Przy spędzaniu do obór owiec, chorym fachowo obciąć racice, przy koceniu się owiec wydezynfekować pępowiny. Starać się o to, aby nie zmniejszyła się liczba macior, a hodowla świń się powiększyła. Pamiętać, że krowy i woły są dobrymi siłami pociągowymi.